

Algorytmy macierzowe - eliminacja Gaussa dla macierzy rzadkich

January 21, 2022

Wykonanie: Adrianna Łysik, Maksymilian Wojnar

1 Problem nr 8

Kolumnowa rzadka eliminacja Gaussa w formacie CSC

Treść ćwiczenia:

1. Proszę zaimplementować ustaloną z prowadzącym wersję eliminacji Cholesky'ego lub Gaussa dla macierzy rzadkiej używając ustalonego formatu macierzy rzadkiej.
2. Proszę również zaimplementować ustaloną z prowadzącym wersję eliminacji Cholesky'ego lub Gaussa dla macierzy gęstej.
3. Proszę zastosować skrypt `massmatrix` najlepiej w MATLABie do wygenerowania macierzy `massmatrix(0,18,2,0)` daje $nx = ny = 18 + 2 = 20$ oraz $n = 20 \cdot 20 = 400$ lub większej, proszę narysować wzór rzadkości macierzy `sky(A)`.
4. Proszę porównać czasy działania eliminacji rzadkiej i gęstej dla 3.
5. Proszę porównać zużycie pamięci eliminacji rzadkiej i gęstej dla 3.
6. Proszę zastosować skrypt `massmatrix` najlepiej w MATLABie do wygenerowania macierzy `massmatrix(1,13,3,0)` daje $nx = ny = 13 + 1 + 2 \cdot 13 = 40$ oraz $n = 40 \cdot 40 = 1600$, proszę narysować wzór rzadkości macierzy `sky(A)`.
7. Proszę porównać czasy działania eliminacji rzadkiej i gęstej dla 6.
8. Proszę porównać zużycie pamięci eliminacji rzadkiej i gęstej dla 6.

Imports i ustawienia wyświetlania

```
[6]: import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import pandas as pd
from time import perf_counter
import sys
plt.rcParams['figure.dpi'] = 200
plt.rcParams['figure.figsize'] = (15, 10)
```

Konwersja macierzy gęstej do rzadkiej w formacie CSC

```
[7]: epsilon = 1e-14

class CSCMatrix:
    def __init__(self, matrix):
        if matrix is not None:
```

```

self.dtype = matrix.dtype # typ elementów macierzy
self.shape = matrix.shape # wymiary macierzy
self.vals = [] # wartości elementów macierzy
self.irn = [] # numery wierszy poszczególnych elementów
self.colptr = [0] # lista z indeksami kolejnych kolumn w vals, irn
self.nnz = 0 # liczba elementów niezerowych macierzy

self.from_dense(matrix)

# konwersja do postaci rzadkiej
def from_dense(self, matrix):
    for j in range(matrix.shape[1]): # macierz jest przeglądana kolumnami
        for i in range(matrix.shape[0]):
            if not np.abs(matrix[i, j]) < epsilon: # jeśli element jest
↳niezerowy
                self.vals.append(matrix[i, j]) # zapisujemy jego wartość,
                self.irn.append(i) # numer wiersza
                self.nnz += 1 # i zwiększamy liczbę el.
↳niezerowych

        self.colptr.append(self.nnz) # po przejściu przez kolumnę
↳zapisujemy indeks końca tej kolumny

```

2 Ad 1

Kolumnowa rzadka eliminacja Gaussa w formacie CSC

```

[8]: def csc_gauss_elimination(N, colptr, irn, vals):
    for k in range(N - 1):
        col_idx = colptr[k]
        while irn[col_idx] != k:
            col_idx += 1
        akk = vals[col_idx]

        elim_vals = vals[col_idx + 1:colptr[k + 1]]
        elim_rows = irn[col_idx + 1:colptr[k + 1]]

        if len(elim_vals) == 0:
            continue

        for j in range(k + 1, N):
            col_j = vals[colptr[j]:colptr[j + 1]]
            rows_j = irn[colptr[j]:colptr[j + 1]]

            if k in rows_j:
                akj = col_j[np.where(rows_j == k)[0][0]]

```

```

        for r, v in zip(elim_rows, elim_vals):
            if r not in irn[colptr[j]:colptr[j + 1]]:
                idx = np.where(irn[colptr[j]:colptr[j + 1]] > r)[0]

                if len(idx) != 0:
                    i = (colptr[j] + idx[0])
                else:
                    i = colptr[j + 1]

                vals = np.concatenate((vals[:i, ], np.zeros(1), vals[i:
→, ]))

                irn = np.concatenate((irn[:i, ], np.array([r]), irn[i:,
→]))

                logic = colptr >= i
                colptr += logic

            else:
                i = colptr[j] + np.where(irn[colptr[j]:colptr[j + 1]]
→== r)[0][0]

                vals[i] -= akj * (v / akk)
                vals[col_idx + 1:colptr[k + 1]] = 0

        k = 0
        for i in range(len(vals)):
            if vals[i] != 0:
                irn[k] = irn[i]
                vals[k] = vals[i]
                k += 1
            else:
                logic = colptr > k
                colptr -= logic

        irn, vals = irn[:k], vals[:k]

    return colptr, irn, vals

```

3 Ad 2

Eliminacja Gaussa dla macierzy gęstej

```

[9]: def dense_gauss_elimination(A):
    n = len(A)
    for k in range(n - 1):
        akk = A[k][k]
        for j in range(k+1, n):

```

```

        for i in range(k, n):
            A[j][i] -= A[k][i]*(A[j][k]/akk)
    return A

```

Funkcje liczące czas eliminacji Gaussa

```

[10]: def time_counter_sparse(matrix):
        csc_matrix = CSCMatrix(matrix)
        colptr = np.array(csc_matrix.colptr)
        irn = np.array(csc_matrix.irn)
        vals = np.array(csc_matrix.vals)

        start = perf_counter()
        csc_gauss_elimination(matrix.shape[0], colptr, irn, vals)
        end = perf_counter()

        return end - start

def time_counter_dense(matrix):
    start = perf_counter()
    dense_gauss_elimination(matrix)
    end = perf_counter()

    return end - start

```

4 Ad 3

Wczytywanie wygenerowanych macierzy

```

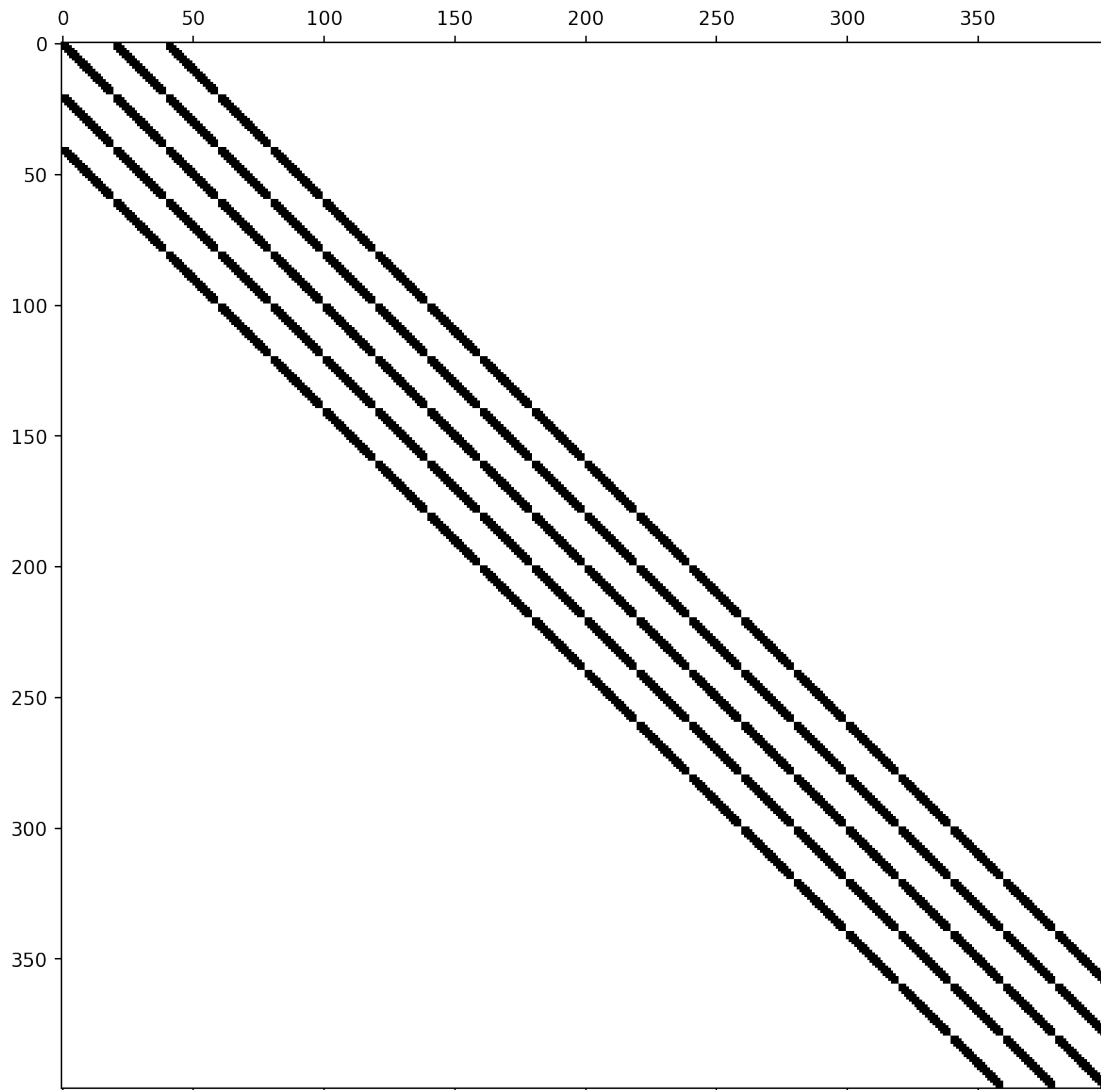
[11]: matrix_A = pd.read_csv('matrix_A.csv', header=None, index_col=None).to_numpy()

```

```

[12]: plt.spy(matrix_A)
        plt.show()

```


5 Ad 4

Porównanie czasowe eliminacji rzadkiej i gęstej

```
[13]: time_sparse = time_counter_sparse(matrix_A)
      time_dense = time_counter_dense(matrix_A)

      print("Czas eliminacji rzadkiej: ")
      print(time_sparse)

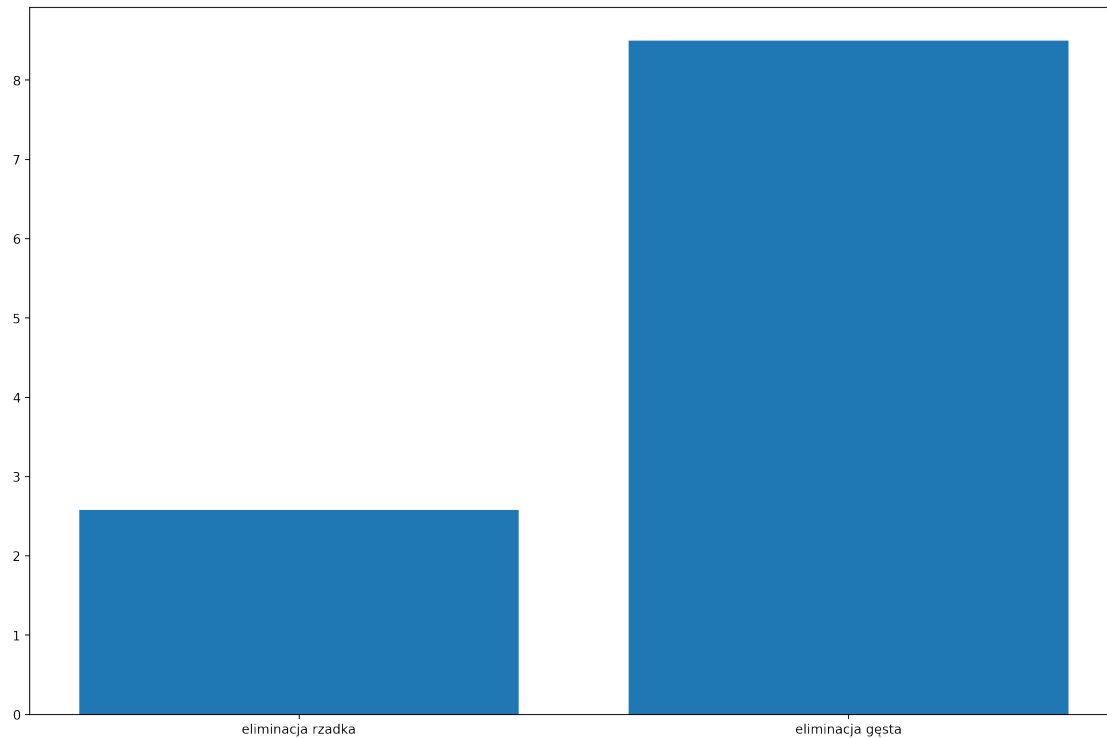
      print("\nCzas eliminacji gęstej: ")
      print(time_dense)
```

Czas eliminacji rzadkiej:
2.579307874999998

Czas eliminacji gęstej:
8.496328457999994

Wykres czasów

```
[14]: plt.bar(["eliminacja rzadka", "eliminacja gęsta"], [time_sparse, time_dense])  
      plt.show()
```


6 Ad 5

Porównanie zużycia pamięci eliminacji rzadkiej i gęstej

```
[15]: csc_matrix = CSCMatrix(matrix_A)  
      colptr = np.array(csc_matrix.colptr)  
      irn = np.array(csc_matrix.irn)  
      vals = np.array(csc_matrix.vals)  
      colptr_res, irn_res, vals_res = csc_gauss_elimination(matrix_A.shape[0],  
→colptr, irn, vals)  
  
      memory_sparse = colptr_res.nbytes + irn_res.nbytes + vals_res.nbytes  
      print("Zużycie pamięci dla eliminacji rzadkiej: ")
```

```
print(memory_sparse)

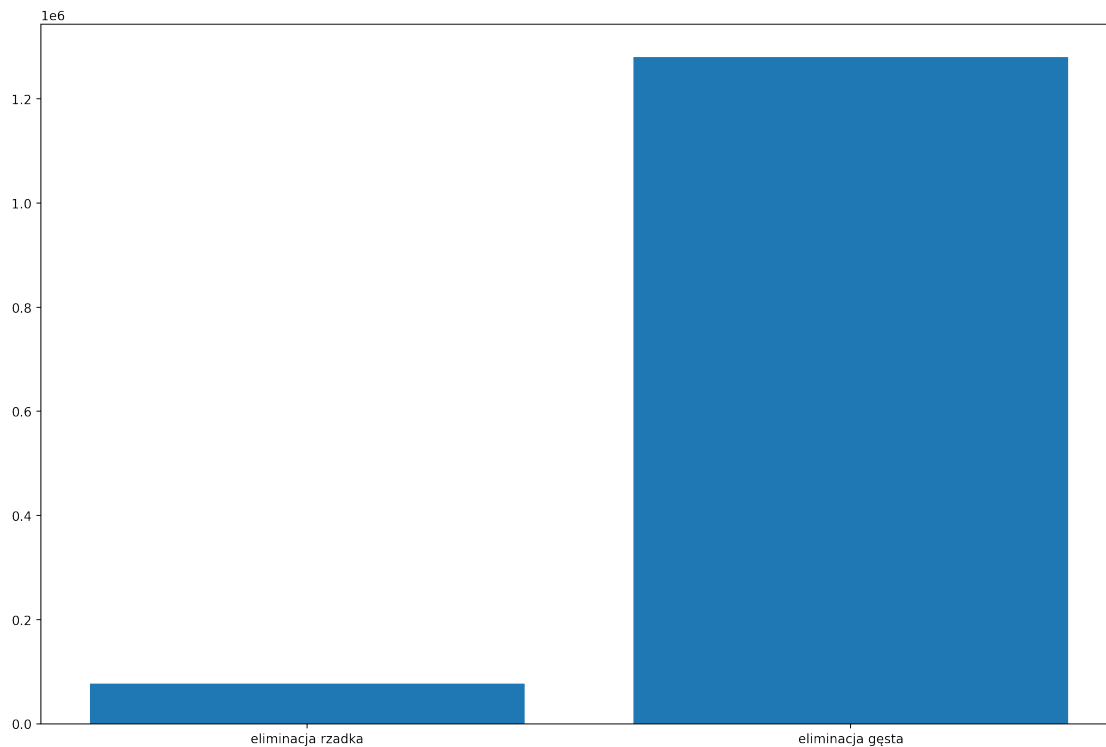
matrix_res = dense_gauss_elimination(matrix_A)
memory_dense = matrix_res.nbytes
print("\nZużycie pamięci dla eliminacji gęstej: ")
print(memory_dense)
```

Zużycie pamięci dla eliminacji rzadkiej:
77096

Zużycie pamięci dla eliminacji gęstej:
1280000

Wykres zużycia pamięci

```
[16]: plt.bar(['eliminacja rzadka', 'eliminacja gęsta'], [memory_sparse,
↪memory_dense])
plt.show()
```

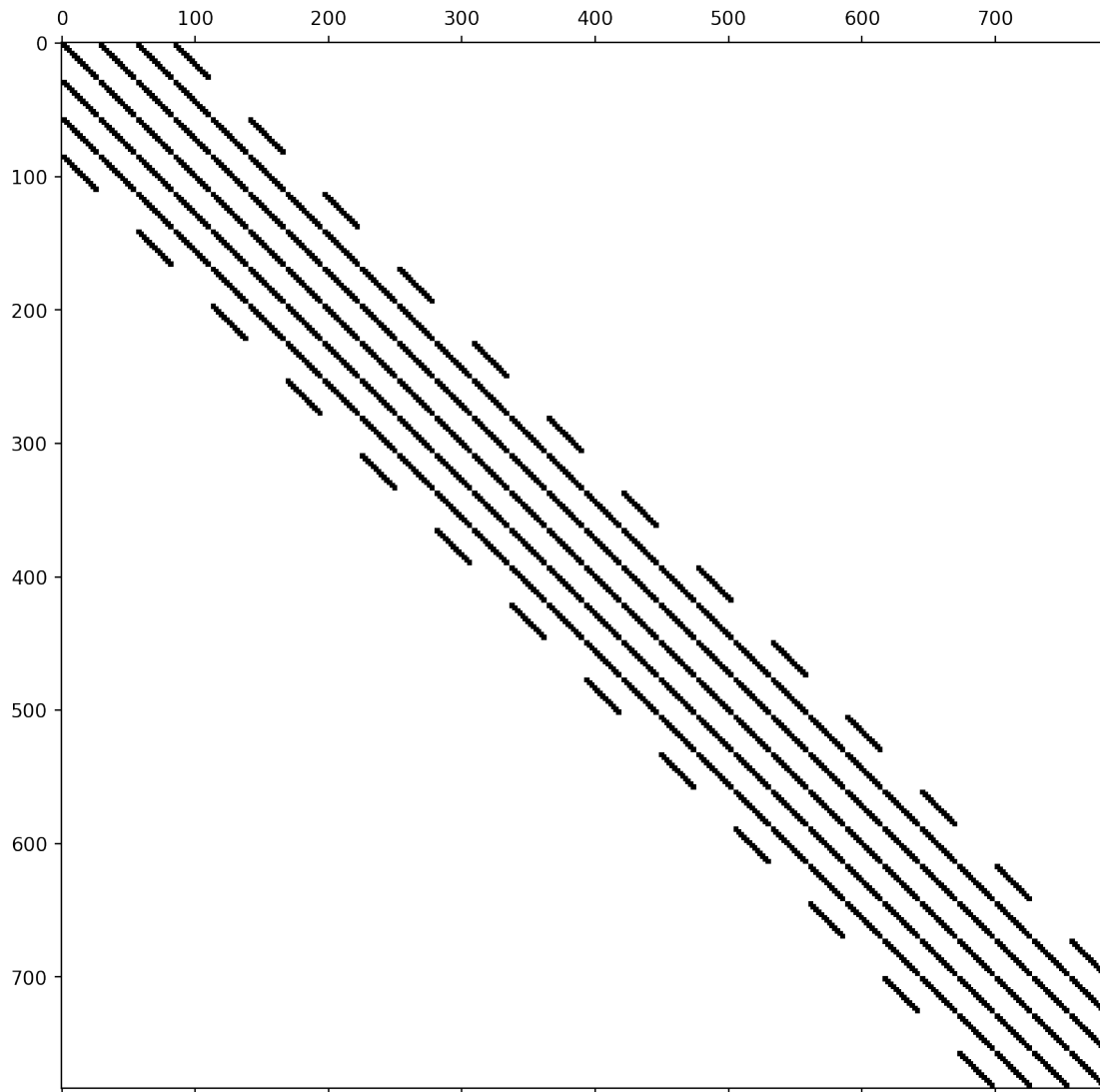

7 Ad 6

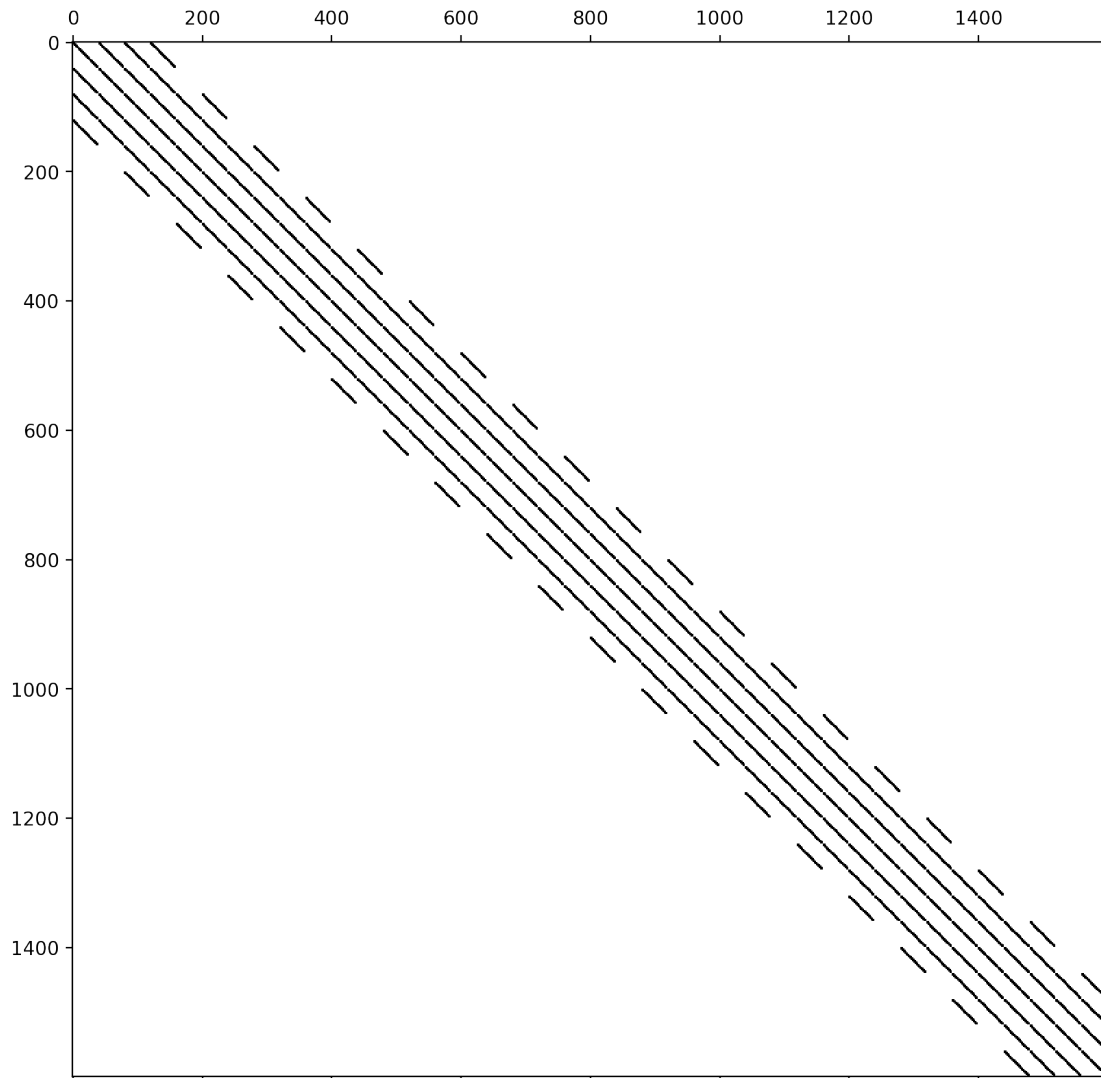
Wczytywanie wygenerowanych macierzy

```
[17]: matrix_B = pd.read_csv('matrix_B.csv', header=None, index_col=None).to_numpy()  
matrix_C = pd.read_csv('matrix_C.csv', header=None, index_col=None).to_numpy()
```

```
[18]: plt.spy(matrix_B)  
plt.show()
```



```
[20]: plt.spy(matrix_C)  
plt.show()
```

8 Ad 7

Porównanie czasu działania eliminacji rzadkiej i gęstej

8.1 Porównanie dla macierzy 784 x 784:

```
[21]: time_sparse = time_counter_sparse(matrix_B)
      time_dense = time_counter_dense(matrix_B)

      print("Czas eliminacji rzadkiej: ")
      print(time_sparse)

      print("\nCzas eliminacji gęstej: ")
```

```
print(time_dense)
```

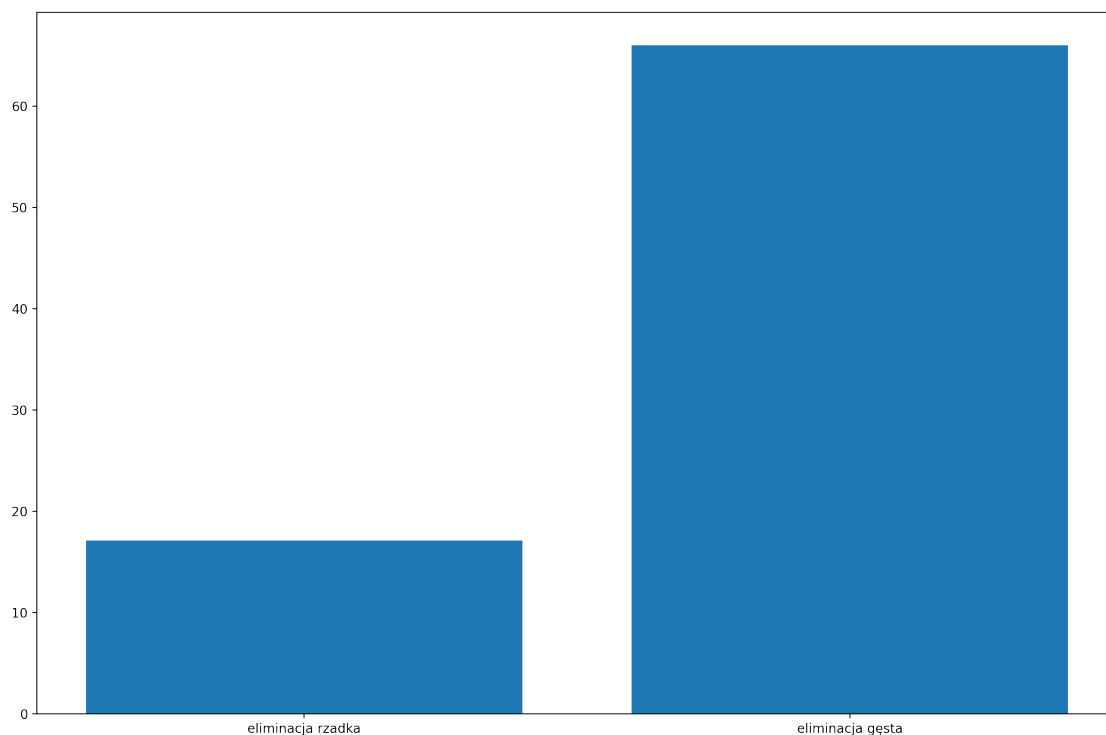
Czas eliminacji rzadkiej:
16.44595908299999

Czas eliminacji gęstej:
63.909373042

Wykres czasów

```
[171]: plt.bar(["eliminacja rzadka", "eliminacja gęsta"], [time_sparse, time_dense])  
plt.show()
```

```
[171]: <BarContainer object of 2 artists>
```


8.2 Porównanie dla macierzy 1600 x 1600

```
[23]: time_sparse = time_counter_sparse(matrix_C)  
time_dense = time_counter_dense(matrix_C)  
  
print("Czas eliminacji rzadkiej: ")  
print(time_sparse)  
  
print("\nCzas eliminacji gęstej: ")
```

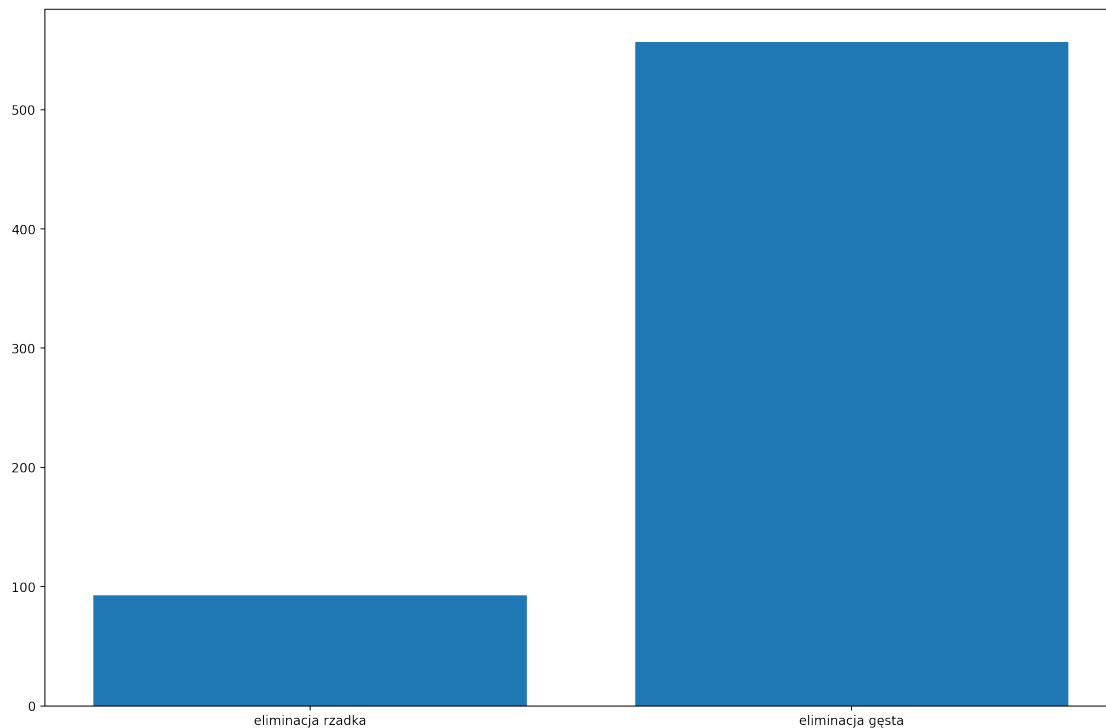
```
print(time_dense)
```

Czas eliminacji rzadkiej:
92.78884695900001

Czas eliminacji gęstej:
556.622794792

Wykres czasów

```
[24]: plt.bar(["eliminacja rzadka", "eliminacja gęsta"], [time_sparse, time_dense])  
plt.show()
```


9 Ad 8

Porównanie zużycia pamięci eliminacji rzadkiej i gęstej

```
[25]: csc_matrix = CSCMatrix(matrix_B)  
colptr = np.array(csc_matrix.colptr)  
irn = np.array(csc_matrix.irn)  
vals = np.array(csc_matrix.vals)  
colptr_res, irn_res, vals_res = csc_gauss_elimination(matrix_B.shape[0],  
→colptr, irn, vals)
```

```
memory_sparse = colptr_res.nbytes + irn_res.nbytes + vals_res.nbytes
print("Zużycie pamięci dla eliminacji rzadkiej: ")
print(memory_sparse)

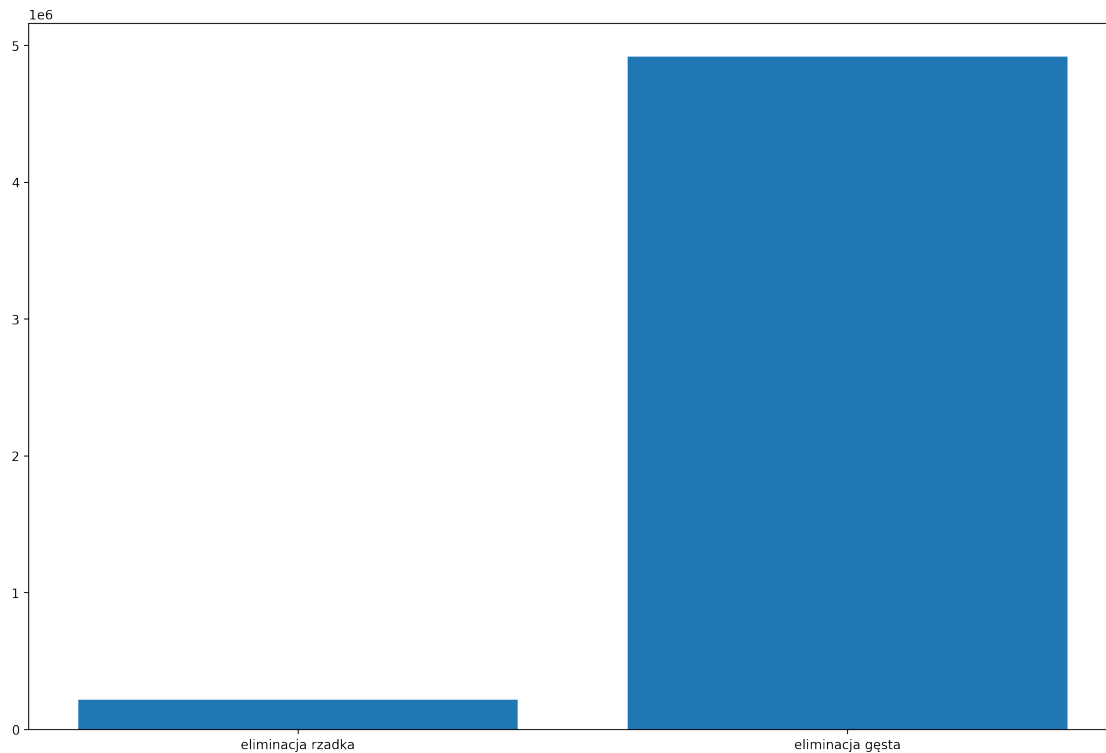
matrix_res = dense_gauss_elimination(matrix_B)
memory_dense = matrix_res.nbytes
print("\nZużycie pamięci dla eliminacji gęstej: ")
print(memory_dense)
```

Zużycie pamięci dla eliminacji rzadkiej:
217352

Zużycie pamięci dla eliminacji gęstej:
4917248

Wykres zużycia pamięci

```
[26]: plt.bar(["eliminacja rzadka", "eliminacja gęsta"], [memory_sparse,
↪memory_dense])
plt.show()
```



```
[29]: csc_matrix = CSCMatrix(matrix_C)
colptr = np.array(csc_matrix.colptr)
irn = np.array(csc_matrix.irn)
```

```

vals = np.array(csc_matrix.vals)
colptr_res, irn_res, vals_res = csc_gauss_elimination(matrix_C.shape[0],
↳colptr, irn, vals)

memory_sparse = colptr_res.nbytes + irn_res.nbytes + vals_res.nbytes
print("Zużycie pamięci dla eliminacji rzadkiej: ")
print(memory_sparse)

matrix_res = dense_gauss_elimination(matrix_C)
memory_dense = matrix_res.nbytes
print("\nZużycie pamięci dla eliminacji gęstej: ")
print(memory_dense)

```

Zużycie pamięci dla eliminacji rzadkiej:
456200

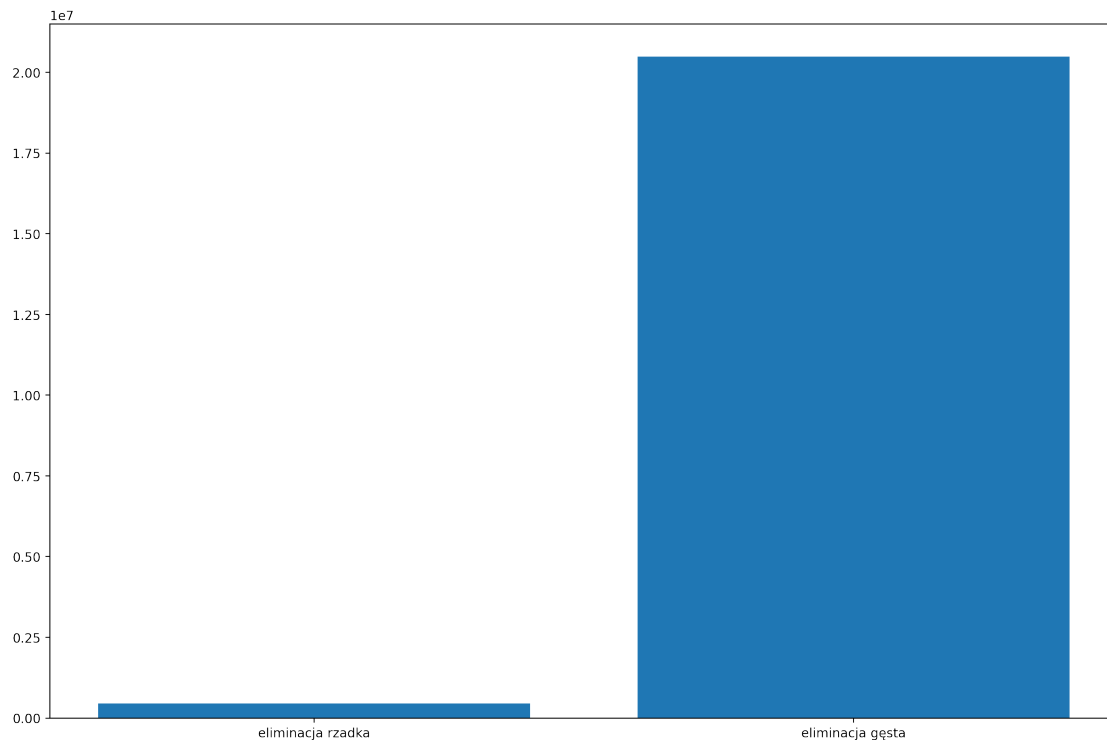
Zużycie pamięci dla eliminacji gęstej:
20480000

Wykres zużycia pamięci

```

[30]: plt.bar(["eliminacja rzadka", "eliminacja gęsta"], [memory_sparse,
↳memory_dense])
plt.show()

```


10 Wnioski

Czas działania:

Dla wszystkich przypadków algorytm rzadkiej eliminacji Gaussa osiągał kilkukrotnie (około 3-6 razy) krótsze czasy.

Zużycie pamięci:

W przypadku zużycia pamięci mamy podobną sytuację - eliminacja gęsta zużywa o 1-2 rzędy wielkości więcej pamięci, niż eliminacja w wersji rzadkiej.

Można również zauważyć, że im większa lub bardziej rzadka jest macierz, tym większe zyski czasowe i pamięciowe możemy osiągnąć poprzez zastosowanie rzadkiego formatu macierzy.